

ทายาทช่างศิลปหัตถกรรม ปี 2566

ประเภทเครื่องโลหะ (ดอกไม้ไหว)

The Craftmanship Descendants in 2023

Categories in Metalwork

(Artificial flowers on spring wires)

นายสุวิจักขณ์ จุมปู

จังหวัด เชียงราย

Mr. Suwijak Jumu

Chiang Rai Province

นายสุวิจักขณ์ จุมปู
ทายาทช่างศิลปหัตถกรรม ปี 2566
ประเภทเครื่องโลหะ (ดอกไม้หว)

Mr. Suwijak Jumpu
The Craftmanship Descendants in 2023
Categorized in Metalwork (Artificial flowers on spring
wires)

“ผมตั้งใจทำขึ้นมาด้วยความชอบ จนมาถึงปัจจุบัน จากความชอบมาเป็นสิ่งที่เรารัก
อยากจะอนุรักษ์งานที่เป็นงานโบราณ งานเดิมไว้ ตามคำสอนของครูบาอาจารย์ ที่ว่าของเก่า
ต้องอนุรักษ์ไว้ ของใหม่ก็อย่าทิ้ง แต่นำมาผสมผสานพัฒนาในรูปแบบใหม่ออกมามากยิ่งขึ้น
ฝึกฝน หมั่นเรียนรู้ ฝึกฝน และพัฒนาตัวเอง”

*“I deliberately made it because of my passion until now. From passion to what
I love and would like to preserve work that is ancient work. According to the
thoughts of ancient teachers, it must be preserved. Don not throw away new
things, but combine and develop them in a new way to come out even better.
Practice, learn, and develop yourself.”*

การอนุรักษ์สืบสานภูมิปัญญา

ความสวยงามของดอกไม้ไหมที่เห็นอยู่บนศีรษะของช่างฟ้อน ที่ได้เห็นในวัยเด็ก ที่ได้ติดตามยายไปร่วมงานบุญที่วัด หรือ งาน ปอยหลวง ได้สร้างมีแรงบันดาลใจในการอยากทำเครื่องประดับดอกไม้ไหมมาตั้งแต่สมัยเด็ก และด้วยความชื่นชอบเครื่องประดับที่ทำมาจากแผ่นทองเหลือง เรียกว่า ดอกไม้ไหม จึงได้ทดลองสร้างสรรค์ผลงานโดยเรียนรู้รูปแบบผลงานจากพิพิธภัณฑ์ ดอกไม้ในธรรมชาติ และเรียนรู้เพิ่มเติมจากเครื่องประดับล้านนา อีกทั้งได้มีโอกาสเรียนรู้จาก นายเสถียร ณ วงศ์รักษ์ ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญในงานช่างล้านนา ได้ถ่ายทอดความรู้การประดิษฐ์กับไหมไหมแบบโบราณ เทคนิคพิเศษให้ จึงได้นำเอาความรู้ที่ได้รับ การถ่ายทอดมาประยุกต์ผสมผสานกับความร่วมสมัย และตามจินตนาการ จนออกมาเป็นดอกไม้ไหมที่เป็นเอกลักษณ์ของตนเอง

จุดเริ่มต้นของการทำดอกไม้ไหม เริ่มมาประมาณ 8 ปี ด้วยมีความสนใจ และชอบในงานดอกไม้ไหม เพราะมีความสวยงาม จึงได้ศึกษาด้วยตนเอง จากรูปภาพ รูปถ่ายต่างๆ ตาม youtube บ้าง ขึ้นแรกที่ทำ ได้ไปขอความรู้จาก พ่อครู แม่ครูแล้วก็นำมาประดิษฐ์ด้วยตนเอง พัฒนางานให้ต่อยอดให้มีความหลากหลายมากยิ่งขึ้นจนถึงปัจจุบัน

Conservation and inheritance of the wisdom.

The beauty of the artificial flowers on spring wires that fluttered on the blacksmith's head, which he saw in his childhood when he accompanied his grandmother to the temple merit-making ceremonies or the "Poi Luang" Festival, inspired him to create such jewelry from a young age. His fondness for ornaments made from gold sheets, known as "moving flowers", led him to experiment by learning patterns from museums, natural flowers, and from the Lanna jewelry style. He also had the chance to learn from Mr. Sathian Na Wongrak, an expert in Lanna craftsmanship, who imparted the knowledge of crafting ancient style moving flowers with special techniques. With this knowledge,

he has combined contemporary designs and his imagination to create his unique style of moving flowers. His journey in making these flowers began around eight years ago out of interest and love for their beauty. He self-learned from various pictures and videos on YouTube. For the first piece he made, he sought knowledge from his teachers, and then crafted it himself by continually improving his work until today.

ภูมิปัญญาที่สะท้อนทักษะฝีมือเชิงช่าง

ดอกไม้ไหว คือ ดอกไม้ที่ทำจากแผ่นโลหะ หรือ แผ่นทองเหลือง นำมาติดกับเส้นลวดที่ขดเป็นสปริง ทำให้เกิดแรงสั่นตามการเคลื่อนไหว จึงเรียกว่าดอกไม้ไหว ดอกไม้ไหวในอดีตใช้สำหรับประดับมวยผม หรือ ขณะโพนทม จะใช้เฉพาะผู้สูงศักดิ์ สำหรับชาวบ้านธรรมดา จะใช้ดอกไม้ในการประดับมวยผม สำหรับหญิงที่เป็นช่างฟ้อนเล็บก็จะนำมาประดับมวยผมในวันฟ้อนเล็บด้วย แต่ปัจจุบันนอกจากจะใช้ประดับมวยผมแล้ว ยังใช้ประดับประดาอาคารบ้านเรือน โดยการนำไปใส่แจกันตั้งโต๊ะหรือแจกันแขวนผนังอีกด้วย

Wisdom reflecting craftsmanship skills

Artificial flowers on spring wires or “Moving Flowers” refers to flowers made from metal sheets or gold plates attached to a wire twisted into a spring, causing them to move or flutter with motion, hence called “moving flowers”. In the past, these flowers were used to adorn hair buns or during hair tying, which were worn specifically by high-status individuals. Common villagers would use flowers as hair adornments. For women who practiced the art of nail extension, they would also use it to adorn their hair during their nail extension ceremonies. Nowadays, besides using it for hair decoration, it is also used to decorate buildings and homes by placing them in vases on tables or hanging on walls.

ภูมิปัญญาดั้งเดิม ที่ใช้ทำดอกไม้โลหะ มีแค่เพียง เข็ม กรรไกร เพอร์ ทองเหลือง และมีการทำเพียง ดอกสาระภี ดอกยี่สุ่น ดอกกุหลาบ โบตัน จึงคิดว่า จะทำอะไรทำให้ดอกไม้ ที่ทำมาจากแผ่นโลหะ แผ่นทองเหลือง มีความสวยงาม มีความพลิ้วไหว และเหมือนดอกไม้จริง จึงคิดใช้ลวดสปริงเสียบ เข้ากับตัวกลีบดอก ทำให้มีความพลิ้วไหว มีความสวยงามมากยิ่งขึ้น

Traditional wisdom in making flexible flowers used only needles, scissors, yellow gold diamonds, and only made the flowers like ‘Saraphi,’ ‘Yi Sun,’ roses, and button flowers. Hence, it was thought about how to make metal sheet flowers, especially yellow gold sheets, look beautiful, lively, and similar to real flowers. The idea of using spring wires attached to flower petals was considered to add liveliness and enhance their beauty.

ในปัจจุบัน ได้พัฒนานำเอาแบบเดิมมาปรับเปลี่ยนใช้กับดอกไม้ไหว เช่น ใช้เกสรเป็นเพชร เป็นอัญมณี และเพิ่มเทคนิคพิเศษ คือ การใช้เทคนิคการ ดุนโลหะ ที่กลีบดอกไม้ เพื่อให้มีความโค้งงอ มีมิติมากมีความสวยงามมากยิ่งขึ้น งานดอกไม้ไหวมีหลายรูปแบบสามารถจำแนกได้ 2 ประเภท ได้แก่ ประเภทพุทธศิลป์ และประเภทเครื่องใช้เครื่องประดับ

Nowadays, traditional methods have been adapted and improved for flexible flowers, such as using gemstones as stamens, and a special technique of embossing metal on the flower petals to give them a curved dimension, thus enhancing their beauty even further. Flexible flower crafts can be categorized into two types: Buddhist art and ornamental objects.

เอกลักษณ์ผลงานที่โดดเด่น

งานโลหะประเภทดอกไม้ไหว เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ที่สืบทอดกันมาตั้งแต่อดีต ถ่ายทอดจนมาถึงคนรุ่นหลัง เป็นการสืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่นของล้านนาไม่ให้สูญหาย การทำดอกไม้ไหวในปัจจุบันนี้ยังมีน้อย เพราะเป็นงานที่ต้องใช้ความอดทนใช้เวลานานทำให้คนในปัจจุบันเกิดความเบื่อหน่าย

เอกลักษณ์ของงาน มีความประณีตละเอียด เพราะงานต้องมีความเหมือนดอกไม้จริงมาก มีความโค้งงอหรือ ทำให้เกิดความแวววาวโดยใส่ตัวเพชรลงในเกสรให้มีความสวยงามมากยิ่งขึ้นที่สำคัญต้องมีใจรักในงานนี้ระยะเวลานานที่ผ่านมา ยังต้องคิดค้นพัฒนาและฝึกฝน เพราะการทำดอกไม้ไหวสามารถนำมาต่อยอดได้ในอนาคต

Outstanding Work Identity

The metalwork of flexible flowers is a cultural heritage passed down from the past and conveyed to the younger generation by preserving the local wisdom of the Lanna region. The production of flexible flowers in contemporary times has declined due to the patience and long hours it demands, thereby causing modern people to easily lose interest.

The uniqueness of the craft is its intricacy and finesse. The work must closely resemble real flowers with their curves, and shimmer added by embedding diamonds in the stamens, hence increasing their beauty. Passion for the craft is essential. Over time, innovating, developing, and practicing is necessary, as the craft of flexible flowers can pave the way for the future.

ประเภทพุทธศิลป์

ชื่อผลงาน : พุ่มต้นไม้เงินทอง

แรงบันดาลใจ : นำเอาทรงพุ่มของ

หม้อบูรณชฎะ มาสร้างสรรค์ใหม่

วัสดุที่ใช้ประดิษฐ์ : แผ่นทองเหลือง

แผ่นเงิน และแผ่นทองแดง

Buddhist Art Category

Title: Gold and Silver Tree Canopy

Inspiration: Drawn from the canopy of the
ceremonial umbrella.

Materials Used: Yellow gold sheet, silver
sheet, and red gold sheet

ประเภทเครื่องใช้เครื่องประดับ
ชื่อผลงาน : พุ่มดอกเบญจมาศ
แรงบันดาลใจ : การทำเลียนแบบดอกไม้ในธรรมชาติ
วัสดุที่ใช้ประดิษฐ์ : แผ่นทองเหลือง

Ornamental Objects Category
Title: Bunch of Benjamas Flowers
Inspiration: Replicating flowers in nature.
Materials Used: Yellow gold sheet.

การพัฒนาสร้างสรรค์ปรับประยุกต์ หรือต่อยอดผลงาน

แนวความคิดในการทำงานหัตถกรรมงานดอกไม้ไหม คือ ต้องการที่จะสืบสานและ รื้อฟื้นงานหัตถกรรมประเภทนี้ให้เป็นที่รู้จัก และแพร่หลายในกลุ่มคนทั่วไป และถ่ายทอดกระบวนการให้แก่ บุคคลที่สนใจด้วยหลักปรัชญาศึกษาอนุรักษ พัฒนา คือการที่จะเริ่มต้นทำงาน ต้องเริ่มศึกษาหาข้อมูลให้รู้อย่างแน่ชัด เมื่อรู้แล้วจึงลงมือทำ ในการทำงานแต่ละกระบวนการก็ยังคงอนุรักษ์แบบเดิมไว้ และเมื่อมีองค์ความรู้ใหม่จึงนำไปต่อยอดสร้างสรรค์ และพัฒนางานให้มีความหลากหลายมากขึ้น

Development, adaptation, or extension of work

The idea behind the craftsmanship of “kinetic flowers” is to preserve and revive this type of craftsmanship, so to make it known and widespread among the general public and to pass on the process to interested individuals. Guided by the philosophy of “Study, Conservation, and Development,” the work is begun by studying and gathering clear information. Once understood, the work is commenced by preserving the traditional methods while incorporating new knowledge to innovate and diversify the craft.

ความมุ่งมั่นตั้งใจในการอนุรักษ์ สืบทอดในงานศิลปหัตถกรรม

การพัฒนางาน คิดว่าไม่มีสิ้นสุด เพราะว่าศิลปะหรือว่างานนี้สามารถแต่งเติม หรือว่าเพิ่มเติม ต่อยอด พัฒนาไปได้อีกมากมาย และคิดว่าจะพัฒนางานดอกไม้ไหวกับการใช้งานให้สามารถใช้ในชีวิตประจำวันได้ สามารถนำไปเป็นเครื่องบูชาพระ หรือว่าสามารถถวายพระได้

Commitment to conserve and inherit arts and crafts

Development is endless because art or this work can be enhanced, expanded, and evolved further. Therefore, Mr. Suwijak thinks of developing kinetic flowers to be used in daily life possibly as worship tools or offerings.

การที่ได้รับเชิญไปเป็นวิทยากรได้ไปสอนให้กับ
เด็กๆที่โรงเรียน หรือการที่ได้ถ่ายทอดความรู้ หรือว่าทำคลิป
วิดีโอเผยแพร่ไปในทางออนไลน์ เพื่อให้บุคคลที่เขามีความ
สนใจ แต่ไม่สามารถ เดินทางมาเรียนได้ก็จะได้ดูวิดีโอ แล้วก็ทำ
ตาม ทำด้วยตัวเอง หรือว่านำไปพัฒนาต่อไป นับเป็นความภูมิใจ
และความตั้งใจเพื่อให้งานหัตถกรรมดอกไม้ไหว ไม่สูญหาย
และคงอยู่ตลอดไป

Being invited as a speaker, teaching children
in schools, sharing knowledge, or creating online
video clips to disseminate to those interested but
unable to visit in person are sources of pride. These
efforts ensure that the craft of kinetic flowers
remains alive and enduring.

โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์ พะเยา
ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี

ขอมอบเกียรติบัตรฉบับนี้ให้ไว้เพื่อแสดงว่า

นายสุวิจักษณ์ จุมปู

เป็นวิทยากรในการประดิษฐ์ดอกไม้ไหว

ตามโครงการประดิษฐ์อุปกรณ์ประกอบการแสดง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ปีการศึกษา 2563

ให้ไว้ ณ วันที่ 26 ธันวาคม 2563

(นายศาสตรา วงศ์จุมปู)

ผู้อำนวยการโรงเรียน

ตัวอย่างผลงานที่มีความภาคภูมิใจ
Examples of Challenging and Proud Works

**ความสุขคือการได้ทำดอกไม้ไหว ได้คลุกคลีกับมัน ได้เห็นความสวยงาม
แค่นี้ก็มีความสุข รักในงานตรงนี้**

***Happiness is found in crafting kinetic flowers, immersing in them, and
seeing their beauty. Just this brings joy. I love the work here.***

ช่องทางการติดต่อ

ชื่อ-นามสกุล : นายสุวิจักขณ์ จุมปู

จังหวัด : เชียงราย

เบอร์ติดต่อ : 093-1350888

Line : 093-1350888

Fb : Suwijak Jumpu

IG : โส้หงลวงดอคไม้ค้ำ

Tiktok : โส้หงลวงดอคไม้ค้ำ

Contact Information

Name: Mr. Suwichak Jum Pu

Province: Chiang Rai

Contact Number : 093-1350888

Line : 093-1350888

Fb : Suwijak Jumpu

IG : โส้หงลวงดอคไม้ค้ำ

Tiktok : โส้หงลวงดอคไม้ค้ำ